

САНА ОЛОХ

СЫЭНЭТЭ
2 хөрчө

(CCTA).

 $_{4\text{CO}_2}$ - корр.

ССРС 60 сылын көрсө-60 ударнай нәтижелери! КУОТАЛАҢЫ СТРАНИЦАТА

**Үүтү ыаһынга ула-
хан хаалыы таһаарылын-
на. Мантан күһүн фер-
маларга куоталаһыны
өссө күүһүрдүөххэ!**

ҮРДҮК ЫАМ ИҢИН КҮРЭХТЭНЭЭЧЧИЛЭР

Бастагы колонкада—сыл сэтте ыһыгар хас биридин ынахтан үүтү ыаһын, иһискэ—ол ыһыгар мөч-чирэг иһи ыһыгар (кг):

ФЕРМАЛАР

ИККИ АҢАР

ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Эридик Эристини аатынан совхозтан

«ЫБСЛКС 60 сыла» 1725 793

«Чурапчы» совхозтан

«Эрчим» 1166 509

ИККИ ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Эридик Эристини аатынан совхозтан

«Сыркыс» 1204 556

«Дулуур» 1105 517

«Бодо» 1032 417

«Көңгөрү» 1124 540

Карл Маркс аатынан совхозтан

Таатта Чарыга 1236 515

Хараандыйа 1225 507

Кыстык Кутда I 1153 539

Булдуньах 1306 580

Субуруускай аатынан совхозтан

«Сардага» 1137 432

БАЛТАРАА

ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Эридик Эристини аатынан совхозтан

«Маарыкчаан» I 1053 505

«Чочир» 962 477

«ЫБСЛКС 50 сыла» 978 431

Карл Маркс аатынан совхозтан

Кыстык Кутда II 1283 526

Толоон 1120 486

Орус Ваһа 974 403

«Юбилейнай» 970 481

Субуруускай аатынан совхозтан

«Юность» 1249 478

«Каскал» 1212 548

«Чурапчы» совхозтан

«Аргыс» 1054 454

«Сарыал» 871 407

«Чолбон» 843 371

«Хомустах» 826 392

ЫАННЫКСЫТТАР

ТҮӨРТ

ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

«Чурапчы» совхозтан

Иванов М. И. 2286 940

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Ивановфонтова Н. Н. 2202 907

УС ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Субуруускай аатынан совхозтан

Егорова Е. В. 2022 818

Ерошкова М. Ф. 1848 710

«Чурапчы» совхозтан

Бардамов А. С. 1977 765

Илютина А. В. 1155 525

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Фидиппова М. Г. 2196 943

Сенипова М. Е. 1752 781

Карл Маркс аатынан совхозтан

Слепцов В. Ф. 1669 877

ИККИ АҢАР

ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Субуруускай аатынан совхозтан

Павлова М. П. 1662 757

Сергеева А. Л. 1131 479

«Чурапчы» совхозтан

Макаров А. У. 868 531

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Дьячковская М. Н. 1694 816

Назарова Е. С. 1709 708

Лукина Н. Д. 1418 632

Софронова А. В. 1412 649

Софронова Т. В. 1428 640

Протасова А. Г. 1508 659

Карл Маркс аатынан совхозтан

Дьячковская А. П. 1493 624

Егорова А. Г. 1328 599

Капитанова З. Д. 1307 551

Михайловская М. Н. 1383 783

Телстоухова А. Р. 1909 780

ИККИ ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Карл Маркс аатынан совхозтан

Капитанова М. Н. 1345 583

Гулиева А. М. 1070 507

Артемьева Н. С. 1560 593

Федорова А. В. 1790 738

Местникова М. Н. 1377 587

Анисимова О. Т. 1273 530

Яковлева У. Х. 1249 527

Пермякова С. Н. 1305 613

Спицева Ф. С. 1441 550

Саввина А. А. 1209 427

Капитанова С. Г. 1108 492

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Спицева Д. П. 1803 699

Илютина М. В. 1631 720

Софронова Н. П. 1118 506

Титова С. Н. 1018 449

Кузьмина В. В. 1002 541

Субуруускай аатынан совхозтан

Кузьмина П. В. 1308 517

Николаева Е. М. 1645 601

Планова А. Д. 1083 383

Собанин И. П. 1203 467

Саввина А. В. 1006 442

«Чурапчы» совхозтан

Григорьева Г. Г. 1042 407

Попова М. И. 1024 382

Үүккэ, привескэ өссө ким бастаата, ким хаалла

БАСТААН ИНЭЛЛЭР

ҮҮТ ЫАМЫГАР

Бастагы колонкада—сыл сэтте ыһыгар хас биридин ынахтан үүтү ыаһын, иһискэ—ол ыһыгар мөч-чирэг иһи ыһыгар (кг):

«Чурапчы» совхозтан

Никифорова А. А. 1441 737

Трофимова В. Д. 1293 585

Игнатова А. М. 1269 573

Никифорова М. Д. 1261 639

Парфенова С. В. 1181 441

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Платонова Н. П. 1376 586

Михайлов С. В. 1292 597

Романова А. Д. 1272 633

Адымова Н. К. 1245 596

Титова М. Г. 1239 486

Карл Маркс аатынан совхозтан

Игнатова М. Д. 1575 624

Павлов С. Г. 1393 706

Ахмеева Т. М. 1382 550

Босикова В. И. 1357 572

Дыдаева С. Н. 1329 545

Субуруускай аатынан совхозтан

Сыромятникова А. П. 1318 390

Козлова А. С. 1257 593

Иванова А. В. 1222 434

Борисов М. М. 1217 477

Монастырева В. А. 1135 489

НЬИРЭИ КӨРҮҮТҮГЭР

Бастагы колонкада—бир ыһыгар сайынгы иһи ыһыга эбиллэн-тө (кг), иһискэ—сууккадагы эртэ эбиллэн (кг):

Карл Маркс аатынан совхозтан

Лавров Я. И. 56 935

Макейков А. У. 50,5 815

Петрова Н. Д. 47 771

Сорокумова А. П. 46 787

Фомин К. В. 45,1 728

Смирнов А. В. 40,6 666

Макаров Ф. И. 40,2 649

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Игнатова Н. П. 10,4 165

Петрова Н. П. 13,5 195

Субуруускай аатынан совхозтан

Мухина Н. И. 13,8 320

Монастырева К. Е. 16,1 268

Яковлева А. Л. 17,3 288

Карл Маркс аатынан совхозтан

Гуляева Е. С. 12,8 210

Христофорова Н. П. 12,8 229

Колесова М. С. 14,3 234

«Чурапчы» совхозтан

Дьячковская А. Н. 14 466

Борисова С. Н. 19 340

Анисимова А. И. 63,8 1055

Корнин Е. И. 56,2 788

Портнягина Д. Д. 46,3 760

Портнягина А. И. 43,7 717

«Чурапчы» совхозтан

Макаров Т. П. 55,2 920

Парфенов Г. И. 48,3 803

Макарова М. Г. 35,4 590

Субуруускай аатынан совхозтан

Мухина А. Д. 44 734

Николаева Е. Д. 38,6 644

Егорова Р. И. 37 611

ХААЛАҢЫЛАР

ҮҮТ ЫАМЫГАР

Субуруускай аатынан совхозтан

Григорьева Л. С. 341 194

Павлова П. Д. 408 320

Андреева Л. Н. 532 255

Карл Маркс аатынан совхозтан

Варашкова А. В. 424 170

Рязанская Е. Н. 463 244

Петрова М. А. 504 272

Сибирякова О. С. 512 237

«Чурапчы» совхозтан

Попова З. И. 441 233

Борисова Х. И. 465 240

Алишова М. А. 479 231

Макарова И. С. 519 263

НЬИРЭИ КӨРҮҮТҮГЭР

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Дьячковская А. В. 10,4 165

Петрова Н. П. 13,5 195

Субуруускай аатынан совхозтан

Мухина Н. И. 13,8 320

Монастырева К. Е. 16,1 268

Яковлева А. Л. 17,3 288

Карл Маркс аатынан совхозтан

Гуляева Е. С. 12,8 210

Христофорова Н. П. 12,8 229

Колесова М. С. 14,3 234

«Чурапчы» совхозтан

Дьячковская А. Н. 14 466

Борисова С. Н. 19 340

Ыһыга таһаары эми мөч-чирэгтээх өгүт буол-лун үрдүк сайынгы иһи ыһыга эбиллэн-тө (кг), иһискэ—сууккадагы эртэ эбиллэн (кг):

Карл Маркс аатынан совхозтан

Лавров Я. И. 56 935

Макейков А. У. 50,5 815

Петрова Н. Д. 47 771

Сорокумова А. П. 46 787

Фомин К. В. 45,1 728

Смирнов А. В. 40,6 666

Макаров Ф. И. 40,2 649

Эридик Эристини аатынан совхозтан

Игнатова Н. П. 10,4 165

Петрова Н. П. 13,5 195

Субуруускай аатынан совхозтан

Мухина Н. И. 13,8 320

Монастырева К. Е. 16,1 268

Яковлева А. Л. 17,3 288

Карл Маркс аатынан совхозтан

Гуляева Е. С. 12,8 210

Христофорова Н. П. 12,8 229

Колесова М. С. 14,3 234

«Чурапчы» совхозтан

Дьячковская А. Н. 14 466

Борисова С. Н. 19 340

майгынылар хартыына-ны «Чурапчы» совхозка эми көрүүххэ сөп. Ман-на 9 ферма баарыттан иһи ыһыга сорудагы 6, оттон 68 ыһыгыс-тан былааннарын 45 үл-лүт кыайан толорбото.

Хаалыгыны үүрөт

ПОЛЬША: КОНТРЕВОЛЮЦИЯ УОСКУЙБАТ

Народная Польша ба-
заатигар ардаагыг куор-
даллыр кинигэр суве-
реннай польский государ-
ство ис дьмалаларыгар
куруубайдык орооһуула-
рын саагаттан сага чах-
чылар араллаллар. Дой-
дуга ис политическай бы-
лыынымайгыны чолугэр
түһөрүгэ уонна дойдуну
дириг кризистэн та-
һарыага туһуламмыт
ПНР правительствотун
дьааллара империалисти-
ческой куустар, ону тэҥэ
ардаа хордойбут «Соли-
дарность» экстремистэрин
кырҕаах утарыссыларын
көрсөллөр.

Польский юни телеви-
дение контрреволюцион-
най КОС—КОР, «Тутулу-
га суох Польша конфедер-
ацията» уонна «Соли-
дарность» экстремистэрин
АХШ-рын КРУ-тын, ону
тэҥэ ГФР аналлаах су-
луусаларын итиннэ «На-
гүл Европа» американ-
ский куордаллыр радио-
станцияны кытары ына
сибээстэрин саралыыр эл-
бэх сериялаах икки филь-
мэ көрдөрдө. ПНР-гар
дьаар антисоциалистичес-
кай бөлөхтөр представител-
лэрэ «Нэгүл Европа»
бизирини бытар Мюнхе-
ныгар чаастатын ыалдыт-
тыллар, онон американ-
ский разведка информа-
циялары хомуууга уонна
сага сотрудиннатары вер-
бокаалаһыгга толору
уусулубуулаах. Контр-

революционный КОС—
КОР тарилга «Нэгүл Е-
вропа» иккитэ хардарыта
бииргэ үлэлэһинин өссө
1976 сыллаахха бөс ыйы-
гар саҥалаабыта. Мюн-
хенга тийэ сылдыбыт
радиостанция информатор-
дарын ортолоругар «Со-
лидарность» уонна КОС
—КОР В. Лис, А. Мих-
ник, В. Төрөнчик, М. Хо-
едонит курдук уо. д. а.
экстремистэрэ итиннэ ак-
тивистара биллэрэ.

Польшаны утары про-
пагандага НАТО дойду-
ларыгар баар атын радио-
станциялар эмнэ идэти-
йэллэр. ПАП агентство
биллэрбитин курдук,
Польша ити радиостан-
циялары кини ис дьмала-
ларыгар орооһууга туһа-
ныны утары сорунуу-
лаах бырачыаһы онордо.
Бырачыас польский деле-
гация ХНТ Информаци-
да комитетын сессияты-
гар таргаллыт аналлаах
докумунугар баар. Сорох
ардаагыг радиостанция-
лар бизирилэр, туох хан-
нык итиннэ, «Нэгүл Е-
вропа» уонна «Америка
куолаһа» бизирилэр, дьэ-
нэ бэлэстэнэр докумунга—
дезинформацияга уонна
тахчыларыг тотурутууга
олоһурубут сымыйанан
куордаллыр пропаганда
классическай холобура.
Ити радио-киинэр Польша-
га политическай уонна
экономическай айгы-
рааһыгга дьулуһаллар,

дойдуга балаһыанньаны
чолугэр түһөрүгэ туһу-
ламмыт ПНР правитель-
ствотун дьааллары ба-
һаарырдан көрдөрөллөр,
иини социалистическай
тутулу уларытыга апа-
ҕастык ыгыраллар. Итин-
ник бизирилэр Польша
Народнай Республикаты-
гар өстөөхтүү акт быһылы-
тынан көрүлүөхтээх.

Ааспыт жыл ахсынны-
тыгар польский былаастар
нүһаллибит сорунуулаах
дьааллара «Солидар-
ность» контрреволюцион-
най бөлөхтөрө уонна эк-
стремистическай куустар
норуоту утары дьайыла-
рын тохтор кыагы биз-
биттэрэ. Ол эрэрин контр-
революция сабин-сабиргэ-
ли ууран бизиртэтэрэ.
Социализм өстөөхтөрө дой-
ду иһигэр быһыынымай-
гыны сытырхатыга,
былаас государственной
органнарыгар өйүүрүнү
күөртэһинтэ ханнаа ба-
барар ыһары туһана са-
тыллар. Ити смалы, быс-
тахтык ыллааха, кистэлэ-
ннэһи үлэлнэр «Солидар-
ность» сорох деятеллэрин
сабабыланналар уонна
сокуоннаа суох бачэв
таһаарыылара ситиһэ са-
тыллар. Антисоциалис-

тический элементтар ар-
багы бачэв страницала-
рыгар эмнэ куордаллыр
уонайдыр сабабылан-
налары активнайдык ба-
чааттаталлар. Экстремис-
тэрин биирдэстэрэ—З.
Ронашевский, холобур,
соторутаагыта государ-
ствоны утары турунууга
итиннэ кистэлэнт контр-
революционный дьайылы
иһэтэһинтэ аһаасты
ыгырда. Кини оһоогоор
былаастары террордуур
акцияларынан уонна за-
бастоваларынан куттуу
сатаата. Ити экстремист,
дизн бөлүкэтэ «Трибуна
люду». Польша ардаагы-
ныларга сүгүрүйэригэр
баарда, кини онуоха
эрэ «суох соҕотох быһа-
ныны» көрөр. Биллэн
турар, итиннэ этинилэр
«Нэгүл Европа» уонна
атын идеологическай ди-
версиялыр итиннэ от-
түлүктөн кини өйбүдү
ылааллар.

Ардаа Европа кини
дойдуларыгар хордойбут
«Солидарность» апаанто-
ристэрин Польшаны ута-
ры дьайымыларын атын
чахчыларга эмнэ биллени-
лэр. Норвежская Сундвол-
лен куоранка куорвал-
лыр дьайымы активнай
онорүү боһуруостарын
дүүллэстит уонна ар-
баагыг дойдугары ПНР-
тын бойоттуурга ыгыр-
быт «Солидарность» ба-
һылыктарын түмүүлэрэ

буолбута иһитиннэриллэр.
Итиннэ «Солидарность»
иһитиннэһэ таһыаары
координациялыр бюроту
дизн ааттан пропаган-
дистическай кини тарйыргы
быһаардылар. Кини штаб,
шартикта Брюсселги
олохсуйуохтаах. Ити «би-
ро» бойотун үлэтин АХШ-
гар, Англича, ГФР-гар
уонна НАТО атын дойдуга-
ларыгар баар польский
эмиграннар итиннэ маа-
рыгылар куордаллыр
бөлөхтөрүн иккитэ сүрүн
нүүр баҕалаах.

Өстөөх бойотун контр-
революционной саваны-
ларыттан аһаастамматта,
дизн бөлүкэтэ ПНР
Сеймин соторутаагыта
буолбут сессиятыгар
ПХРП КС Бастагы секре-
тара, ПНР Министрлэрин
Советын Председателэ В.
Ярузельский, Экстремис-
тэр ун бигэр дьайыла-
рынан дьарыстаналлар,
ыһааһыны тутталлар, уу-
луссаларга айдааны тар-
даллар, бары буттуун за-
бастовканан куттууллар.
Онуоха кинилэр ардаагыг
сорох эргитэлэр өйбүд-
лэрини туһаналлар. Онон
байыаннай балаһыанньаны
оннунай хааллары өссө
даҕаны быстах кэмгэ
наада. Дойду иһигэр ап-
пэтинис толкуйдааһаах,
тэтэһилээх хардыылартан
сэрэнэри модьуйар.

И. МАСЛЕННИКОВ.
(СССР).

Сибээһи көрөтэ
Кэрэ кыыс кэрэһэ...
П. Оконешников
фотоэтиода.

ХОПТОВОМ ЧАРАҢА

Куоһ мэтэ халлааһыга
Куөрөтэй дьарылылар.
Хоптово чараҥа
Көмүс күн сатымлыыр.
Мин эмнэ бабардым
Куөрөтэй буолуохпун,
Хампа куоһ чараҥамын
Таптааммын ыллыахпын.
Мин эмнэ бабардым
Көмүс күн буолуохпун,
Улаһат бар-дьомонун
Уруйдуу көрсүөхпүн.

Володя ПАВЛОВ,
IX кылаас
үөрэнээччигэ.
Диринг.

Лена билигин биһиги
өйдүүр тылабытынан түөрт
араастык ааттаа сылды-
быта биллэр. Үгүс түбөл-
төбө, ордук ырыада—хо-
һоһоһо Ленаһы Ойуона
дизн ааттаабыт.

Ойуона тоңустуу
иһэн уу, улахан өрүс
дизн тыл эбит. Пэнэ—
улахан өрүс дизн тылаба-
станар. Пэнэ дизнэн
Ойуона тахсыбыта фо-
нетика өттүнэн чугаһа ко-
стөр. Бу билигин биллэри-
нэн Лена саамай түгэх
былыртытаады аата.

Билигин тоңустар тө-
рүттэрэ буолбут бинтэр
содурууттан Амур диз-
ниһэн, өтөн киниртэрэ
биллэр. Онтон тоңус тө-
рүттэрэ хоту дини сыда-
рыһан барыылара эргэ
эра III—II тыһыынча
сылларыгар саҕаламмыта.
Эргэ эра I тыһыынча сьл-
ларыгар Приморьега Ам-
турь өрүс устун уонна
Саха сиригэр хайы-үй-
дэ уруулуу бинтэр оло-
буттара, Кинилэр билин-
ги эбикчилэр, эбээннэр
төрүттэрэ буолтара дини
Ю. А. Мочанов бигэртэ-
тэр. Оттон Илья Сибир-
тан Америка материгар
тинибит олох тутэх бы-
лыртытаады дьон Ленаһы
хайа тыллынан туох дини
ааттаһы сылдыбыттарын
билигин билбэппит.

Лена биир былырты
аатын С. И. Воло Ары-
лын Далай дини суруйан
хаалларбыт. Бу аат бы-
лырты саха аан дойдуну
быһаарар, өйдүүр мифо-

логиятыгар киирбит эбит.
Аат бастаһы тыла былыр-
ты тюрктүү—сүүрүктэх,
ыраас улахан уу суолта-
тын бизэр өйдөбүллээх.
Айырын—өрүс ханаал.
Кэлин бу тыл географи-
ческой аанка туттуллара-
гар айгыр—улахан дини
суолталаммыт.

Айыры—тас үөс, төбү-
лөх. Арылын—сүүрүктэх
үрүйэлээх, ханаабалаах

дизн тыллынан биһиги
аһымы үппүт эрэ ааттам-
мат этэ. Үүт—үрүн өгү
солбулар суолталаады.
Туох үтүө, кэрэ, ыраас
барыта үүт дини ааттана-
ра. Былыр сахага үүт
кэрэ өһнөөх ат мааныга,
киһини сүтүрүгэр уонна
өстөөхтөр айлаһар күннэ-
ригар эрэ минниллэрэ.
Саха историческай үһү-
һээннэригэр Лена иччигэ

Топонимика

ЛЕНА ХАС ААТТААБЫЙ?

сир.
Ары, арылыт—ыраас,
үтүө. Ары кыс—эргэ тах-
са илин кыыс.
Далай—монголдуу, бу-
раттыгы муора, улахан
күөл. Билигин саха ты-
лынан—улахан күөл, иһэн
уу. Саха сиригэр Далай
дизн ааттаах күөллэр эл-
бөхтөр. Тюрк тылыгар
монголтан киирбитинэн
аарылылар. Сахалар эрдэ-
тэһи үһүээннэригэр Бай-
калы Далай дини ааттаа-
быттара билигин нэрэхсэ-
биллээх курдук нөстөр.

Арылык Далай—сүү-
рүктэх улахан уу, ыраас
сүүрүктэх улахан уу дини
суолталаах буолар.

Лена—биир сахалыы
аата Үүт. Өрүс дини эбит.
(Г. В. Косенко, Ураанхай сахалар).

Үрүн атыр сыгы эбэ-
тэр куба көтөр буолан
көстөр эбит. Эдэһи ол
үрүн атыр сыгы Туй-
маада хототун булларбы-
та үһү.

Монгольскай норуоттар
инфологияларыгар күн,
ый, сулустар бары үрүн
өһнөөх Сүт Далай (Үүт
Далай) дини тылтан тах-
сыбыттар.

Үүт айыы-хара сысты-
батах, аһардас үрүн
аһылар дүүһүннэрин
көрдөрөр суолталаады.
Хара ойуун, абааһы чу-
гаһаабаттар, соҕотох
өттүтэн куттаналлар
дизн этэ. Үүккэ, орду-
һа үүтүгэр аан дойду
норуоттара бары маҥи-
ческай суолтаны бизэр-
лэрэ. Сахага үүт, иһэ үү-
тэ магическай суолта-
лаах өйдөбүллээх орду-
к олохтобо нөстөр. Айыы
Бухатырда Айыһыт
үүтүн иһэн эрэ баран

кыргыһыга барар. Ир-
бит Ньукуус өлөөрү сы-
лаа, үүтү «олбөт мэтэ
уута» диэбита эмнэ иһэ-
лээ буолбатах.

Онон Үүт өрүс дини
сүөһү иһитиннэ дьа-
һыттанар омук сүрүн
традиционнай улаһы-
һаһаһын ис хоһоонун
өйдөбүлүттэн тахсыбыт
аат эбит. Иһитиннэ, тү-
рэх былырты магическай

билиһкөрүү, магическай
аһаһа эһи ис хоһоону
бизэр суолталаммыттар.
Ваһаһи өрүспүт билин-
ги аан дойду үрдүнэн
Сибирит аата Лена. Бу
нууччалык тыл буолба-
тах. «Илин» дини саха-
лыы тыл уларыһан Еле-
на, Лена дини ааттар
нууччага киниһик тар-
ҕанан, нуучча тылын
фонетикатыгар сөн түбэ-
һи Лена дини буолта
биллэр.

Нууччалар Мангазей
куораттан Алларэа Тун-
гуска өрүснэ нэлэ сыл-
дыан, буһаһ тоңус бини-
һиттан алта киниһи-
тун иһитиннэригэр. Кини-
лэр киниһиннэринэн илин
дини «Лин» дини ула-
һа өрүс баара билиһи-
тэ. Ол өрүскэ диниэ одо-
рор сыгы сүөһүлээх, эл-
бөх аһаһаһа одо оло-
тор эбит. Буһаһтар, ол
дьону кытта эргинааллар:

кисс тиһитэ бизэрэн ты-
һиһ адаллары иссэ-
һитэр. Сурукка этиллэ-
ринэн ол тиһиһинэн эр-
һинэр дьон тыллара бу-
лаһ тылыттан атын
эбит. Итиннэ сэрэһи эт-
тэххэ, бу буһаһтар ор-
толоругар сахалыы сии
киссэтэр, истэр кини
баар буолуон сөн эбит.

Тоһоһаһаһа биллэр
көстүү баар, дойдугаах
омук билэр сирин, дойду-
тун сааһа хайыһаһынан
ааттаһар уһаһа элбөх. Би-
лигин биллэр ааттар:
Суола, Барына, Бэрийэ.
Дьэһи—итилэр бары
хайыһаһан ааттаһыт-
тар. Сахалар сии бары
тюрктар курдук, илин
хайыһаһы улаһаһыны
ыһыһылар, сүрүн ыйыы
(азимут) хайыһаһара
этэ. Онон атын сиргэ,
ардаа онука баран ту-
ран ыһыһылар улахан
өрүстэрин ыһыһылар ха-
йыһаһаһынан «Илин»
дини аһиттэрэ биллэр.
Ону сахалыы дьиниһэ-
һиһ билбэт, көһүрү ис-
тэр эрэ дьон, буһаһтар,
өрүс аатын курдук истэ
үөрэммит буолуохтарын
сөн.

Онон билиһи өрүспүт
Лена дини аата саамай
каһынны олохтоох омук-
тар улахан иһини сай-
дылаах омугу көрсү-
һиһ, историческай ак-
тивност үйэтигэр иһитан
барыһтарын киниһиһи
үснэһит аат буолара
саһаһа суох.

Н. ПЕТРОВ.

Күн сирин иккиһин көрдөрүлэр

Чурапчы орто оскуола-
тын онус кылааһыгар
үөрэнэр уолум Илья ма-
рахан туруктаах оро-
һоһоһаһы иһи баһы-
һа хирургическай отде-
ление-тыгар киирбитэ.
Онуоха врачтар уустук
операцияны ситиһиндээх,
тик онорон өйбүдү өлөр
өлүүттэн быһаатылар.
Уолум турукта билигин
үчүгэй.

Күн сирин оҕоһор иһ-
киссэһи көрдөрбүт үтүө
дьонго—оройуонааһы
иһи баһыһа кылааһы-
һаһа М. Л. Филиппо-
вичка, хирурга Г. Н.
Александров, сестрэлэр
Л. И. Дьяконова, Е. Д.
Кременева уонна иһи-
һаһа сьлдьар фельд-
шер Н. Е. Вубликина
иһилин муһура суох
маһтаһын тизрэдэһи.

У. АДАМОВА.

Редакторы солбуһааччы
С. Н. ЧИГИНАРОВ.

Тантыр оҕоһор
сизэммит, балтыбыт
Оля Дьяковскай
ыһаһан ыһаһыттан
өлбүрүн, дьиниһи
сүрүтүһан туран, ба-
ры айаһтарбыһыгар
иһитиннэһэбит.
Төрөппүттэрэ, эбэтэ,
эһэлэрэ, аһыһтарэ,
убайдарэ.